ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԱՅՈՑ ՁՈՐԻ ՄԱՐԶ

ՄԱԼԻՇԿԱ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2013—216 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ

ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

Կազմեց համայնքի ղեկավար Մ ՄՈՎՍԻՍՅԱՆ

Հաստատվել է համայնքի ավագանու 18.01.2013թ թիվ 01 նիստում

ՄԱԼԻՇԿԱ 2013թ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ՀՀ համայնքների զարգացման քառամյա ծրագրի «ՀԶՔԾ» նպատակը ծրագրավորվող չորս տարիներին համայնքի տնտեսության զարգացման հիմնական փաստաթղթերից մեկն է, որը մշակվում է համայնքի ղեկավարի և նրա աշխատակազմի կողմից, քննարկվում և հաստատվում է համայնքի ավագանու կողմից և դրվում գործողության մեջ: Այն ներկայացնում է *համայնքի տարածքում* տեղաբաշխված ողջ տնտեսության համալիր զարգացման հեռանկարները, ներառած ՏԻՄ-երի իրավասությունից դուրս գտնվող օբյեկտների զարգացումը ՀԶՔԾ-ն ընդհանուր առմամբ կոչված է ճշտելու համայնքում ռեսուրսներն ու պահանջմունքները:

1. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակի վերլուծություն

1.1. Պատմական ակնարկ

Մալիշկա գյուղը վերաբնակեցվել է 1828թ-ին Պարսկաստանի Սալմաստ և Խոյ գավառներից եկածներով .

Մալիշկա գյուղը գտնվում է հանրապետության հարավում Վայոց Ձոր մարզում: Համայնքի տարածքով է անցնում Երևան-Մեղրի-Իրան միջպետական ճանապարհը. Հեռավորությունը մայրաքաղաքից 120կմ է, Եղեգնաձոր մարզկենտրոնից 7կմ:

Գյուղը ծովի մակարդակից գտնվում է 1260մ բարձրության վրա: Կլիման բարեխառն է, այն համապատասխանում է Արարատյան դաշտավայրի կլիմային: Գյուղը գտնվում է Արփա գետի ափին:

Գյուղը ունի երկու միջնակարգ դպրոց, երկու մանկապարտեզ, մշակույթի տուն 630 թատերական նստատեղով:

1.2 Ժողովրդագրություն

Համայնքը բաղկացած է 1747 տնային տնտեսություններից, բնակչության թիվը 5630, որից տղամարդիկ կազմում են բնակչության 47%-ը:

Բնակչության սոցիալական կազմը հետևյալն է:

1. Երեխաները (0—6տ) - 375
2. Դպրոցականներ (7-17տ) - 545
3. Թոշակառուներ - 807
4. Հաշմանդամներ - 280
5. Նպաստառու ընտանիքներ - 214
6. Ընտրողների թիվը - 3692

1.3 Զբաղվածություն

Բնակչությունը հիմնականում զբաղված է գյուղատնտեսական գործունեությամբ: Բնակչության մի որոշ մասը աշխատում են բյուջետային հիմնարկներում (գյուղապետարան, դպրոցներ, ամբուլատորիա), մի մասը ժամանակավոր աշխատում են շինարարական կազմակերպություններում (Եղեգնաձոր, Վայք, Ջերմուկ), մի որոշ մասն էլ զբաղվում է մանր և միջին բիզնեսով (խանութներ, փոքր արտադրամասեր):

1.4 Գյուղատնտեսություն

Գյուղը ծովի մակարդակից գտնվում է 1260մ բարձրության վրա, վարչական տարածքը՝ 7150հա է:

Մեկ տնտեսության սեփականություն հանդիսացող միջին գյուղատնտեսական հողատարածքը 0.58հա:

Հողատարածքների օգտագործման սխեման

Համայնքի վարչական տարածք 7150հա

որից

Վարելահողեր	507հա
Խոտհարկ	68հա
Արոտավայր	2409.12հա
Այլ հողեր	3559հա
Խաղողի այգի	47.4հա
Պտղատու	5.7հա
Տնամերձեր	229.42հա
Ջրեր	150հա
Արտադրական մաս	30հա
Գերեզմանատներ	7հա
Դպրոցներ	6հա
Հուշարձաններ	0.6հա
Գյուղամիջյան փողոցներ	44հա
Դաշտային ճանապարհներ	87հա

Համայնքի գյուղացիական տնտեսությունները հիմնականում զբաղվում են խաղողի, պտղի և բանջարբոստանային կուլտուրաների արտադրությամբ, որը խիստ զգայուն է շրջակա միջավայրի նկատմամբ և մեծապես կախված բնության քմահաճույքից:

2012թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ համայնքում առկա է 1011 գլուխ խոշոր եղջերավոր անասուն, որից 425 գլուխ կովեր, 450 մանր եղջերավոր անասուն, 1280 մեղվաընտանիք, 30 գլուխ խոզ և 3156 թև թռչուն:

Գյուղում արտադրվում է կաթ, միս, բուրդ, ձու, մեղր:

Համայնքում թերևս գյուղտեխնիկա կա (3 անվավոր տրակտոր և 1 հացահատիկահավաք կոմբայն համայնքային և անվավոր, թրթուրավոր սեփականատերերի և այլն), սակայն դրանք մաշված վիճակում են, որը հնարավորություն չի տալիս լիարժեք վար ու ցանք կատարել:

Աղյուսակ 1-ում պատկերված է համայնքի գյուղատնտեսության չափանիշները 01.01.2012թ-ի դրությամբ և կանխատեսումները քառամյակի համար:

1-5. Ոչ գյուղատնտեսական գործնեություն

Սալիշկայում գործում է թանկարժեք քարերի վերամշակման և ոսկու արտադրամաս, որը չի գործում, կա երկու հանքային ջրերի և լիմոնադի արտադրամաս, որտեղ զբաղված են 12 մարդ, կա 18 խանութ որտեղ զբաղված են 22 մարդ: Բնակիչները կարևորում են գյուղում նոր գյուղմթերքների վերամշակման արտադրամասերի բացում, որը և նոր աշխատատեղեր կտա գյուղին, այլև գյուղ մթերքները գյուղացին կարող է սպառել և ավելի շատ արտադրել:

1-5. Խմելու և ոռոգման ջուր

Խմելու ջրի խնդիրը տարբեր է և կարելի է բաժանել երկու մասի, ներքին ցանց և «ջանի ջրագիծ»:

Խմելու ջրի ներքին ցանցի երկարությունը 47 կմ է, որը կառուցվել է 2010-2011թթ իսկ «ջանի ջրագիծ» -ը որը կառուցվել է 70-ական թվականներին, որի երկարությունը 32կմ է, որից 17 կիլոմետրը ազբոխողովակից է: Քառամյակի ընդացքում նախատեսվում է կառավարության կամ դոնոր կազմակերպությունների միջոցով փոխել այդ 17 կիլոմետր հատվածը, որի համար անհրաժեշտ է 238000000 ՀՀ դրամ, 300 տնտեսության կապահովի խմելու մաքուր ջրով:

Ոռոքման ջուր համայնքն ստանում է Վայք -Սալիշկա-Եղեգնաձոր ջրատարից, գյուղի առուներից և Կեչուտ -Արին-մալիշկա ջրատարով:

Համայնքի մոտ 35 հա հողատարածք գտնվում է արփա գետի ձախ ափին հին առուն այլևս շահագործման ենթակա չէ, եթե կառուցվի նոր առու կիսախողովակներով, մոտ 2.5 կմ արդյունքում բնակչությունը կմշակի այդ 35հա հողը, »Կեչուտ- Վայք« ջրագծի տակ շուրջ 60աh հողատարածք չունի ոռոքման ներքին ցանց:

1-6. Կրթություն, առողջապահություն, մշակույթ և սպորտ

1-6-1.

Գյուղում կրթական մակարդակը բարվոք վիճակում է: Գյուղն ունի 2 միջնակարգ դպրոց, որոնք վերանորոքվել են վերջին տարիներին, 2 դպրոցներում միասին սովորում են 550 աշակերտ, դպրոցներն ունեն 94 աշխատող:

Գյուղում գործում է 2 մանկապարտեզ, ուր հաճախում են 130-150 երեխա, աշխատողների թիվը 20:

Մանկիապարտեզից մեկը ունի տիպային շենք, որը ենթակա է վերանորոգման, մյուսը տեղակայված է թիվ 1 դպրոցի 2-րդ մասնաշենքում:

1-6-2.

Գյուղում գործում է առողջապահության կենտրոն, շենքը շահագործման է հանձնվել2003թ-ին բարվոք վիճակում է, ապահոված է բուժ անձնակազմով, սարքավորումներով և շտապ օգնության ավտոմեքենայով:

Գյուղում գործում է դեղատուն:

Համայնքն ունի մշակույթի տուն, որը չի գործում, ունի հիմնովին վերանորոգման կարիք, որը կկազմի շուրջ 350.000.000 ՀՀ դրամ, գործում է գրադարանը:

1-6-3.

Մշակույթի տան վերանորոգումը, որ նախատեսված է այս քառամյակի ընթացքում, նոր շունչ կհաղորդի գյուղի մշակութային կյանքին, նորից կգործեն պարի, թատերական, երաժշտական խմբակները, համայնքը հնարավորություն կունենա կազմակերպել հասարակական միջոցառումներ, կինո, թատրոն, համերգներ:

1-6-4.

Խպորտային կյանքը գյուղում աշխույժ է, գործում են ըմբշամարտի երկու խմբակ, բռքսի մեկ խմբակ և ֆուտբոլի խմբակ: Առաջին երկու ձևերի պարապմունքներ անց են կացնում մշակույթի տան դահլիճում, որը վերանորոգված է: Ֆուտբոլի պարատմունքները կազմակերպվում են դպրոցների մարզահրապարակներում:

ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի 44կմ փողոցներից գազաֆիկացված է ընդամենը 6կմ, գազաֆիկացումը մեծ հիմնախնդիր է կապված ջեռուցման հետ: Գազաֆիկացման աշխատանքները ավարտին հասցնելու համար անհրաժեշտ է 350.000.000 ՀՀ դրամ: Աղբահանությունը կատարվում է գյուղապետարանի կեղմից, որը կարգավորված է կիսով չափ: Աղբատար մեքենա չունենալու և բնակիչների չվճարելու պատճառով:

Համայնքին խնդիր է նաև կոյուղու բացակայությունը և փողոցային լուսավորությունը:

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ և ԿԱՊ

Սալիշկայի գյուղամիջյան ճանապարհների երկարությունը 48կմ է, որից 8կմ-ն հանրապետական նշանակություն է, գյուղի 42 փողոցներից ասֆալտապատ են 3-ը:
Գյուղի կապը մայրաքաղաքի և մարզի քաղաքների հետ ապահոված է ավտոբուսային և միկրոավտոբուսային երթուղիներով:
Քառամյակի ընդացքում հախատեսվում է վերանորոգել գյուղի ճանապարհները, և ապահովել նորմալ երթևեկություն տրանսպորտային բոլոր միջոցների համար:
Գյուղում գործում է 1000 համարով հեռախոսացանց, որը նույնպես հնացած է և արդիականացման կարիք ունի:

ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՖՈՆԴ

Համայնքում կա 1045 առանձնատուն, բնակարանային ֆոնդը կազմում է 26400քմ: Բնակարանի կարիք ունեցող ընտանիքների թիվը 450 է, որը տարեցտարի աճում է, կան նաև բազմաթիվ կիսակառույց տներ, որոնք ներկա պայմաններից ելնելով մնացել են այդ վիճակում:

Տ.Ի.Մ-մարմիններ

Համայնքի ղեկավարը 2002թ-ից Սիեր Մովսիսյանն է: Վերջին անգամ ընտրվել է 2012թ-ի սեպտեմբերի 23-ին, կայացած ընտրությունների արդյունքում 2 թեկնածուի դեպքում իր օգտին է քվյարկել ընտրողների 95%-ը: Ավագանին կազմված է 9 հոգուց որոնք նույնպես ընտրվել են 2013թ-ի սեպտեմբերի 23-ին:
Համայնքի ղեկավարը ստեղծել է 13 հոգուց բաղկացած աշխատակազմ, որը պատկերված է հավելվածում, իսկ աշխատակազմի և ընթացակառուցվածքների հետ միասին ապառատը բաղկացած է 43 հոգուց:
Գյուղապետարանի շենքը հիմնովին վերանորոգման կարիգ ունի:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ և ԲՅՈՒՂՋԵՆ

Համայնքի սեփականությունը և բյուղջեն պատկերված է հավելվածներում:

2. ՆԵՐՔԻՆ և ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմեր

ներքին	
ուժեղ կողմեր	թույլ կողմեր
• աշխատուժ, այդ թվում ՔՈՒՀեր-ի տարբեր մասնագիտության շրջանավարտ: • միջպետական ճանապարհի մոտ գտնվել: • թանկարժեք քարերի և ոսկու մշակման արտադրամասեր, որոնք համարյա չեն գործում: • եկեղեցիներ, հուշարձաններ, պատմական Սոզ քաղաքի տարածքի խաչքարեր և այլն զբոսաշրջիկության համար:	• ներհամայնքային ճանապարհների վատ վիճակ: • ոռոգման առուների անբավարար վիճակ • արտագնա աշխատանքների մեկնողների աճ: • «Ձանի» ջրագծի 17կմ ազբո խողովակով մատուցվող կմելու ջուր: • գործազրկության բարձր տոկոս:

2.2 Հնարավորություններ և վտանգներ

արտաքին	
Հնարավորություններ	վտանգներ
• երկրի և մարզի սոցիալ-տնտեսական զարգացում: • փոքր և միջին բիզնեսի զարգացում: • կարբեր ներդրումներ (դոնորներ, ներքին և արտաքին սփյուռք): • ծածր տոկոսադրույքով գյուղ վարկերի ներգրավում: • գյուղմթերքների տեղում մթերում, վերամշակում և արտահանում:	• բնական աղետներ (կարկուտ, երաշտ, ցրտահարություն, հեղեղումներ և այլն): • արտագաղթի չափերի ավելացում: • համաճարակների բռնկում: • գյուղատնտեսական բույսերի և կենդանիների հիվանդությունների բռնկումներ:

3 ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԻ ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒՄ և ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Աղյուսակում պատկերված հիմնահարցերը ըստ սրության դասակարգվել են:

1. Գազաֆիկացում
2. Արփա գետի ձախ ափի 35հա հողերի ոռոգման ջրի բացակայություն
3. Մշակույթի տան հիմնովի վերանորոգում
4. Մանկապարտեզների շենքերի վերանորոգում
5. Ներ համայնքային ճանապարհների վատ փիճակ
6. հեռախոսակապի անմխիթար վիճակ
7. Գյուղմթերքների մթերման և վերամշակման կետի բացակայություն
8. Գերեզմանատների ցանկապատի բացակայություն
9. Երեվան մեղրի միջպետական մայրուղուց դեպի գյուղ մտնող ճանապարհների ոչ բավարար վիճակ
10 Ջանի» ջրագծի 17կմ-ի վերակառուցում
11 Փողոցային լուսավորության բացակայություն

Յավելվածում ներկայացված է 2013-2017թթ-ի սոցիալտնտեսական առանձնահերթ ծրագրերի, միջոցառումների և աշխատանքների համառոտ ամփոփագիրը:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

հավելված 1

1.	Գյուղատնտեսական տնտեսությունների թիվը	1560	այդ թվում՝
	ա. անհատական տնտեսություն	1560	

2.	Գյուղարտադրանքի հիմնական տեսակների արտադրությունը	675	ցենտներ
ա.	ցորեն	30	
բ.	գարի	1700	
գ.	կարտոֆիլ	100	
դ.	կաղամբ	5790	
ե.	բանջարաբոստ. կուլտ.	180000	
զ.	կաթ	2400	
է.	միս	9	
ը.	բուրդ	100	
թ.	ձվեր	180000	հատ
ժ.	ձու		

3.	Ցանքատարածությունները	300	հա
ա.	հացահատիկ	8.5	
բ.	կարտոֆիլ	42	
գ.	բանջարաբոստանային կուլտ.	1	
դ.	կաղամբ	70	
ե.	միրգատու այգի	5	
զ.	առվույտ	2	
է.	կորնգան		

4.	Անասնագլխաքանակը, հատ	~~961~~ 1011	գլուխ
ա.	խոշոր եղջեր. անասուններ	425	
	այդ թվում՝ կովեր	450	
բ.	մանր եղջեր. անասուններ	410	
	այդ թվում՝ մայրեր	3156	թև
գ.	թռչուններ	2850	
	այդ թվում հավեր	1280	
դ.	մեղվաընտանիքներ		

5. Գյուղատնտեսական մեքենաների և գործիքների քանակը, հատ

	համայնքի այլին	մասնավոր
		2
[illegible]	3	7
[illegible]	1	1
[illegible]		1
[illegible]		130
[illegible]		4
[illegible]	2	3
[illegible]		2
[illegible]		1
[illegible]		3
[illegible]		

ՄԱԼԻՇԿԱ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԵՎ ԵՆԹԱԿԱ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

հավելված 2

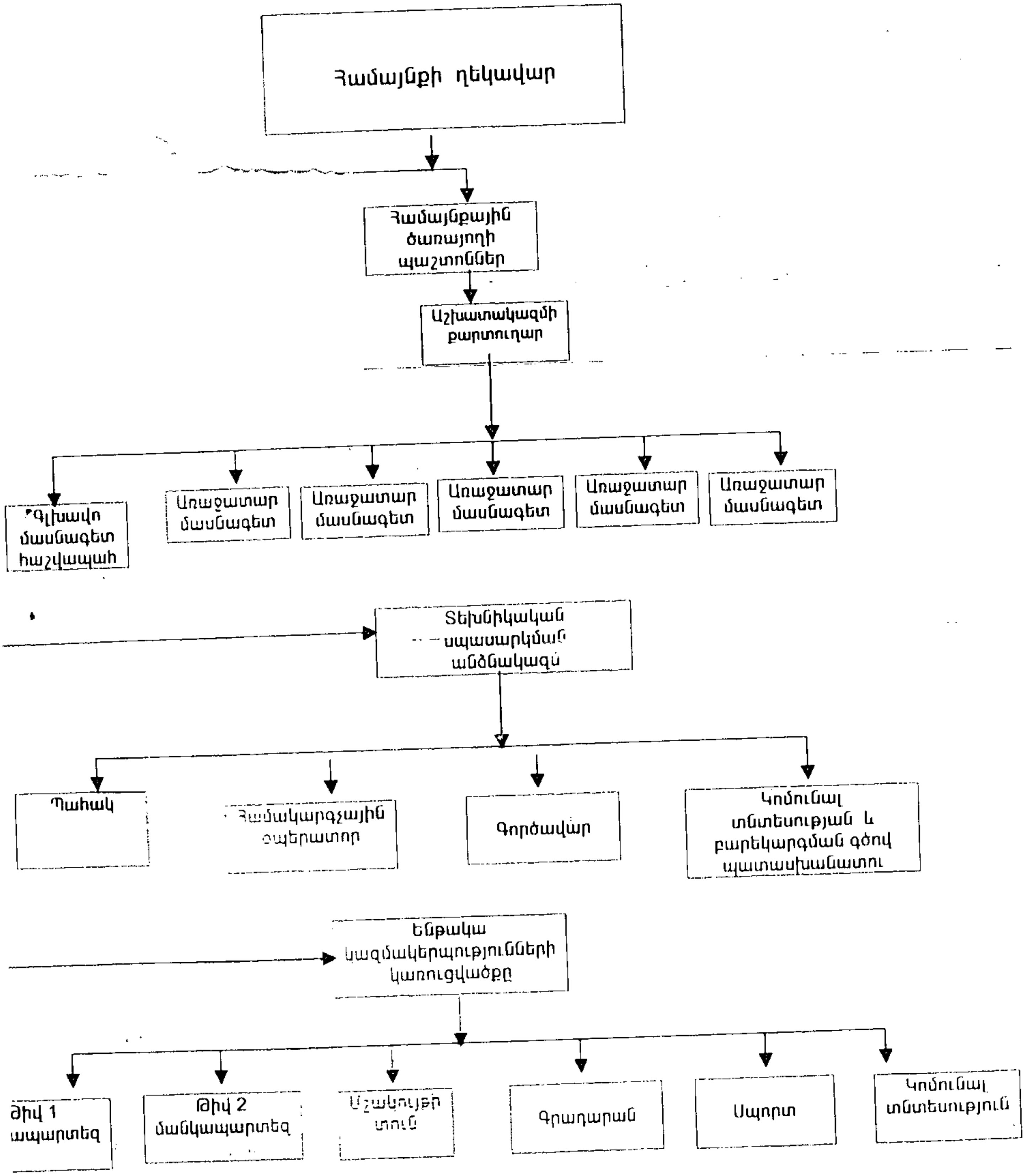

6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՔԱՌԱՄՅԱ ԾՐԱԳՐԻ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

ՀՀ	Ցուցանիշներ	Չափի միավոր	2011թ փաստ.	2012թ փաստ.	2013թ կանխ.	2014թ կանխ.	2015թ կանխ.	2016թ կանխ.
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Համայնքի տարածքը	հա	7150.0	7150.0	7150.0	7150.0	7150.0	7150.0
2	Բնակչության թիվը	մարդ	5690	5643	5681	5698	5460	5590
3	Ծնունդը	մարդ	58	55	70	78	80	88
4	Մահացությունը	մարդ	42	45	56	54	52	50
5	Աշխ. ռեսուրսները, այդ թվում զբաղվածները ըստ տնտեսության ճյուղերի	մարդ	1668	1668	1668	1668	1668	1694
6	Գործազրկության մակարդակը	%	40	40	40	40	40	40
7	Առևտրի և սպասարկումների օբյեկտների թիվը	հատ	11	13	15	15	16	18
8	Պահուստային հողեր	հա						
9	Պահուստային հողերի օգտագործման մակարդակ	%	30	30	50	50	60	70
10	Խմելու ջրի ներհամայնքային համակարգի երկարությունը	կմ	34	34	34	34	36	37
11	Ներհամայնքային ոռոգման համակարգի երկարությունը	կմ	70	70	70	70	70	70
12	Ոռոգման համակարգի տակ գտնվող հողեր	հա	370	370	370	370	400	425
13	Ներհամայնքային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	48	48	48	49	50	55
14	Չբարեկարգված փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	33	33	33	32	30	28
15	Բնակ. ֆոնդ, այդ թվում	շենք. հազ. քմ	1045/264	1045/264	1045/264	1045/264	1045/264	1045/264
	• համայնքային							
	• մասնավոր		264	264	264	264	264	264
16	[illegible] ընտանիքների թիվը	[illegible]	650	650	650	650	600	500
17	Մեկ շնչին ընկնող ջրի սպառումը	լ / օր	200	200	200	200	200	200
18	Ջրի կորուստները ներհամայնքային համակարգում	%	25	25	25	15	10	10
19	Սովորողների թիվը հանրակրթ. դպրոցում	մարդ	870	870	870	870	870	870
20	Երեխաների թիվը մանկապ.- ում	մարդ	112	112	112	120	150	150
21	Գյուղապետարանի և ենթակառուցվածքների աշխատողների թիվը	մարդ	43	43	43	44	44	46

2013-2017 ԹԹ. ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳՐՈՎ ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՆԵՐԻ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

հավելված 5

ՀՀ	Ծրագրի, միջոցառման աշխատանքի անվանում	Չափի միավոր	Ծավալը	Ֆինանսական միջոցների անհրաժեշտ քանակը /հազար.դրամ/	Ֆինանսավորման աղբյուրները			Կատարման ժամկետները				Ծանրություն
					համայնքի բյուջե	դոնոր կազմ.	այլ պետ բյուջե և այլն	2013թ ծավալ/ ֆին.միջ	2014թ ծավալ/ ֆին.միջ	2015թ ծավալ/ ֆին.միջ	2016թ ծավալ/ ֆին.միջ	
1.	«Ջանի» խմելու ջրի ցանցի հիմնանորոգում	կմ	17	238000.0	500	24000.0	213500.0	100000.0	80000.0	58000.0	-----	
2.	ոռոգման առվի կառուցում	կմ	2.5	96000.0	500	24500.0	71000.0	40000.0	25000.0	20000.0	10000.0	
3.	Մանկ. շենքի հիմնովին վերանորոգում	քա	1500	300000.0	500	49500.0	250000	75000.0-	75000.0	75000.0	75000.0	
4.	Մշակույթի տան հիմնովի վերանորոգում	քմ	4000	280000.0	700	100000.0	179300.0	40000.0	80000.0	100000.	60000.0	
5.	Գյուղամիջյան փողոցների վերանորոգում	կմ	25	62000.0	500	15500.0	46000	-	62000.0	-	--	
6.	Գազաֆիկացում	կմ	40	280000.0	-	40000.0	240000.0	100000.0	100000.0	8000.0		